

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
1. december 2020, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Samrådspørgsmål Q:

”Hvordan vil regeringen og ministeren inddrage Folketingets partier og covid-19-følgegruppen forud for kommende beslutninger – herunder grundlaget for beslutninger – som indfører, ændrer eller ophæver covid-19-restriktioner, og om handleplaner og strategier m.v., herunder en kommende exit-strategi?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF) og Martin Geertsen (V)

Samrådspørgsmål R:

”Hvordan vil regeringen og ministeren inddrage borgerne og borgernes opfattelse og oplevelser af forholdsregler og restriktioner i den fremadrettede covid-19-indsats?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF) og Martin Geertsen (V)

[Indledning]

Tak for de to spørgsmål, som jeg vil besvare samlet.

Alle er klar over, at vi står i en ekstraordinær situation på grund af epidemien.

Prioritet nummer 1 er at få Danmark og danskerne så godt og sikkert igennem epidemien som overhovedet muligt.

Det er afgørende for os alle sammen at bevare kontrollen med smitten. Det handler særligt om at passe godt på vores sårbare grupper– og at vi skal undgå en situation, hvor sygehusene ikke længere kan følge med. Sådan var det i foråret, sådan er det i efteråret, sådan bliver det i vinteren.

Det er ikke en potentiel risiko eller en teoretisk risiko. Det er en fuldkommen reel risiko. Man kan se i europæiske lande, at de sidder fast i epidemien og mister kontrollen med epidemien, hvis de ikke er klar til at handle i tide.

Samtidig er det vigtigt at holde så meget af samfundet åbent som muligt inden for nogle sundhedsmæssigt forsvarlige rammer.

Vi ved, hvor hurtigt det kan gå den forkerte vej med coronavirus.

I Danmark blev den første person bekræftet smittet med ny coronavirus den 27. februar.

Den 11. marts – samme dag, som WHO erklærede COVID-19 for en pandemi – var antallet af bekræftede smittede i Danmark steget til 514.

Det ramte Danmark, det ramte andre lande, og andre lande blev ramt hårdere end Danmark blev. Velfungerende lande med gode og moderne sundhedsvæsner har på kort tid oplevet at blive løbet næsten over ende af coronavirus.

Belgien, Østrig, Italien – blot for at nævne et par få lande – har virkelig kæmpet en hård kamp. Og landene har måtte indføre endda meget hårde restriktioner for deres befolkninger. Også meget hårdere restriktioner end det, der vi har været tilfældet i Danmark indtil nu.

En central lære ved corona er, at hastighed er afgørende. Der skal handles hurtigt. Der skal handles resolut. Der skal handles konsekvent. For ellers risikerer vi at komme på bagkant af virusudviklingen.

Selvom vi i Danmark er blandt dem, der tester suverænt flest i forhold til befolkningsstørrelse, så er det også sådan, at der er mørketal i alle lande. Når der kan reageres, så gør man det på baggrund af de oplysninger, som man kan få.

Derfor har vi fra starten af prioriteret at sætte tidligt ind med tiltag – med udgangspunkt i sundhedsmyndighedernes vurderinger og anbefalinger - for at bremse smitteudviklingen.

Det er heldigvis lykkedes i Danmark at bevare kontrollen med virus. Med tidlige indsatser, der bygger på sundhedsmyndighedernes anbefalinger. Med et fintmasket overvågningssystem. Med massiv testning og smitteopsporing. Og – som et helt afgørende element – en ændret adfærd hos befolkningen.

[Inddragelse af partierne]

Regeringen har gennem epidemien løbende inddraget og orienteret Folketingets partier om indsatserne mod COVID-19. Det ønsker regeringen også at gøre fremadrettet.

Folketinget vedtog i marts ændringer i epidemiloven. En lov, der giver myndighederne de nødvendige redskaber, der skal til for at bevare kontrollen med smitten i Danmark.

Epidemiloven bortfalder som bekendt til marts. Derfor er vi i gang med at se på en ny model. Dét har der været drøftelser mellem regeringen og Folketingets partier – og der kommer også til være nye drøftelser om erstatningen for epidemiloven, der udløber i marts.

Der er etableret en Følgegruppe for COVID-19 med deltagelse af samtlige partier i Folketinget.

I betænkningen, som blev skrevet under behandlingen af hasteloven i marts, der står der:

” Udvalget har noteret sig, at sundheds- og ældreministeren

har tilkendegivet, at ministeren vil etablere en følgegruppe bestående af samtlige sundhedsordførere, der løbende kan drøfte aktuelle spørgsmål i forhold til håndteringen af COVID-19.

Følgegruppen vil følge udviklingen i smittespredningen og blive inddraget i forbindelse med tiltag, der er på vej, herunder i form af udmøntning af bemyndigelser. I forbindelse med akutte hastesager med behov for hurtig handling, vil følgegruppen blive inddraget hurtigst muligt.

Udvalget har endelig noteret sig, at sundheds- og ældreministeren i november 2020 vil fremsætte udkast til revision af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme.”

100 procent opfyldt fra ord til andet.

Fra den 11. marts til dags dato er der afholdt 33 møder i Følgegruppen for COVID-19 [per 27/11]. Følgegruppen har modtaget 203 skriftelige orienteringer i samme periode.

Siden 1. marts er der stillet flere end 1.000 (1037) [per 27/11] skriftelige spørgsmål fra Folketingets udvalg, flere end 100 § 20-spørgsmål (121) [per 27/11] samt 38 samrådsspørgsmål om corona-relaterede forhold [per 27/11].

I Følgegruppen har der i den seneste periode været drøftelser om blandt andet forlængelse af nationale COVID-19-tiltag, smittesituationen i Nord- og Midtjylland og om vaccinstrategi. Så sent som i går har vi drøftet indsatser for at mindske smittespredningen i og omkring hovedstadsområdet.

Sundhedsmyndighederne har også løbende deltaget i møderne i Følgegruppen for at orientere og svare på spørgsmål fra partierne om deres vurderinger af smittesituationen, myndighedernes arbejde og indsatser med videre.

Dertil kommer de løbende afholdte møder med partiledere samt politiske forhandlinger på andre ressortområder for eksempel om genåbning af samfundet og kompensationsordninger og hjælpepakker som følge af COVID-19.

Regeringen vil fortsat at inddrage Folketinget i spørgsmål om håndteringen af COVID-19.

Regeringen har konkret varslet drøftelser i Følgegruppen her i starten af december om de nationale restriktioner, der løber til og med henholdsvis den 13. december og den 2. januar – og det indebærer også drøftelser omkring afholdelse af julen.

[Inddragelse af borgernes oplevelser]

Og nu til spørgsmålet om inddragelse af borgerne og borgernes opfattelser under epidemien.

Indsatsen mod corona står og falder med, om vi alle sammen holder fast i de gode vaner og følger myndighedernes anbefalinger og retningslinjer.

Derfor er borgernes adfærd og opfattelse af f.eks. de indførte COVID-19-tiltag selvsagt også et meget vigtigt element i myndighedernes indsats.

Det såkaldte HOPE-projekt – som drives af Aarhus Universitet og er finansieret af Carlsbergfondet - følger udviklingen i danskernes reaktioner på corona-epidemien. Det sker ved hjælp af spørgeskemaundersøgelser.

Projektet måler løbende befolkningens bekymringer og deres opbakning til den førte politik.

Konkret belyser projektet blandt andet:

- udviklingen i smitteforebyggende adfærd
- udviklingen i danskernes bekymring
- udviklingen i danskernes selvrapporterede smitteforebyggende adfærd
- andelen af befolkningen, der i høj grad føler, at de har tilstrækkelig viden om, hvordan de som borgere skal forholde sig til corona-virus.

Afrapporteringerne fra projektet ligger offentligt tilgængeligt - og myndighederne inddrager løbende målingerne i deres arbejde. Jeg håber og går ud fra, at Følgegruppen og Folketingets partier ligeledes læser disse afrapporteringer meget grundigt.

Data fra HOPE-projektet indgår blandt andet som en del af datagrundlaget for den faglige risikovurdering i det nationale varslingsystem.

HOPE-projektet er også tilknyttet Statens Serum Instituts ekspertgruppe for matematisk modellering, Sundhedsstyrelsens COVID-19 Advisory board samt i den faglige referencegruppe til varslingsystemet.

Dette samarbejde skal netop være med til at understøtte, at denne systematisk indsamlede viden fra HOPE-projektet om for eksempel danskernes adfærd indgår i myndighedernes overvejelser om indsatsen mod COVID-19.

[Afslutning]

Jeg vil gerne afslutningsvis understrege, at regeringen fortsat vil inddrage Folketingets partier i spørgsmål om COVID-19.

Ligesom regeringen og myndighederne også fortsat vil inddrage borgernes oplevelser af epidemien.

Kan regeringen inddrage mere? Det ville man jo nok altid kunne gøre, og det ville vi helt sikkert også kunne gøre i den her situation. Der findes ikke en skræddersyet manual til håndtering af ny coronavirus.

Det afgørende for regeringen er dog, at vi ikke går på kompromis med danskeres sundhed. Regeringen vil holde fast i, at der skal kunne handles hurtigt og resolut for at bevare kontrollen med virus.

Tak for ordet.